Udskriftsdato: 20. maj 2025

BEK nr 493 af 15/05/2025 (Gældende)

Bekendtgørelse om nulemissionszoner

Ministerium: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Miljø- og Ligestillingsmin., j.nr. 2022-4526

Bekendtgørelse om nulemissionszoner[1)]

I medfør af § 15 f, stk. 3, 5 og 6, § 15 g, stk. 3, § 15 h, stk. 2, 4 og 5, og § 80, stk. 1 og 2, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024, som ændret ved lov nr. 1468 af 10. december 2024, fastsættes:

Kapitel 1

Formål og definitioner

§ 1. Denne bekendtgørelse har til formål at fastsætte regler for en kommunalbestyrelses adgang til at træffe afgørelse om etablering, udvidelse, indskrænkning eller ophævelse af nulemissionszoner, jf. miljøbeskyttelseslovens § 15 f, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Formålet med bekendtgørelsen er endvidere at fastsætte regler for dispensation og undtagelser til nulemissionszonekravene.

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

1) Nulemissionskøretøjer: Rent elektriske køretøjer og brændselscellekøretøjer.
2) Byzone: Et område, der er defineret som byzone i medfør af § 34, stk. 2, i lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 med senere ændringer.
3) Handicapkøretøj: Køretøj, hvortil der er bevilliget økonomisk støtte til køb af køretøjet i henhold til § 114 i lov om social service, et køretøj, som er registreret med tilladelsen invalidekøretøj i Køretøjsregisteret, eller et køretøj, som er udstyret med et handicapparkeringskort udstedt til en person med handicap af en kompetent myndighed.
4) Det strategiske vejnet: Veje, som Vejdirektoratet har klassificeret som:
   a) Strækninger, der forbinder og fordeler trafikken i hele landet, og som uanset trafikbelastningen anses for at være væsentlige for den samlede fremkommelighed på vejene.
   b) Strækninger, der forbinder det regionale eller lokale vejnet, og som har høj eller middelhøj trafikbelastning.
   c) Strækninger, der er udpeget som alternative ruter til ovenstående strækninger, og som i perioder derfor fungerer som forbindelses- eller fordelingsveje.
5) Sygetransport: Køretøjer, der anvendes til sygetransport, og som enten er registreret med anvendelsen sygetransport eller ambulancekørsel i Køretøjsregisteret, eller kørslen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om befordring og befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven.
6) Flextrafik: Kørsel i køretøjer omfattet af en tilladelse til erhvervsmæssig persontransport efter taxilovens § 3 eller busser omfattet tilladelse til buskørsel i henhold til § 1 i buskørselsloven, der udfører kørslen for en offentlig myndighed.
7) Taxier med lift: Køretøjer omfattet af en tilladelse til erhvervsmæssig persontransport efter taxilovens § 3, som er udstyret med fastmonteret lift og indrettet til befordring af mindst to kørestole.
8) Sammenhængende areal: Naturligt sammenhængende bebyggelse med mindst 200 indbyggere, hvor afstanden mellem husene normalt ikke overstiger 200 meter, medmindre afbrydelsen skyldes større gennemgående veje (uden direkte adgangsveje mellem bebyggelserne), kirkegårde, sportspladser, parkerings- og parkanlæg, jernbane og lagerarealer, jorde under udstykning og lignende. Spredt bebyggelse langs en landevej henregnes ikke som hørende til en by, også selv om afstanden imellem dem er mindre end 200 meter. Området må samtidig ikke være gennemskåret af en vej, hvor der ikke stilles krav om nulemission.
9) Afgrænset byområde: Et mindre område, som udgør et sammenhængende areal i en byzone i medfør af planlovens § 34, stk. 2.

Kapitel 2

Etablering, geografisk udvidelse, indskrænkning eller ophævelse af en nulemissionszone i et afgrænset byområde

Krav til udformningen af en nulemissionszone

§ 3. Kommunalbestyrelsen skal tage følgende hensyn ved afgrænsningen af en nulemissionszone:

1) Nulemissionszonen skal udgøre et afgrænset byområde.
2) Nulemissionszonen må ikke indeholde veje, der indgår i det strategiske vejnet, som fremgår af Vejdirektoratets hjemmeside.
3) Nulemissionszonen må ikke omfatte virksomheder, der er direkte og væsentligt afhængige af kunders adgang med andre køretøjer end nulemissionskøretøjer.
4) Nulemissionszonen må ikke omfatte faciliteter, hvor et stort antal borgere sædvanligvis ankommer i køretøjer, som ikke er nulemissionskøretøjer, medmindre der kan anvises mulighed for parkering i umiddelbar nærhed af faciliteten udenfor nulemissionszonen.

Høring af offentligheden og offentliggørelse af afgørelser

§ 4. For at give offentligheden lejlighed til at udtale sig, skal kommunalbestyrelsen foretage offentlig høring over forslag til afgørelser om etablering, geografisk udvidelse, indskrænkning eller ophævelse af en nulemissionszone i minimum fire uger. Annoncering kan ske udelukkende digitalt på kommunens hjemmeside.

Stk. 2. Offentlig annoncering af forslaget til afgørelse skal som minimum indeholde oplysninger om:

1) Beskrivelse af forslaget og oplysningsgrundlag, jf. §§ 5 og 6.
2) Forslagets retsvirkninger for borgere og erhverv.
3) Hvor bemærkninger til forslaget kan indgives.
4) Frist for afgivelse af bemærkninger til forslaget.
5) Hvor eventuel yderligere information om forslaget kan hentes.
6) At kommunalbestyrelsens afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, jf. miljøbeskyttelseslovens § 15 f, stk. 4.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse om etablering, geografisk udvidelse, geografisk indskrænkning eller ophævelse af en nulemissionszone skal som minimum offentliggøres det sted, hvor forslaget blev annonceret efter bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 4. Efter offentliggørelse af kommunalbestyrelsens afgørelse om etablering, udvidelse eller indskrænkning af en nulemissionszone skal der på kommunens hjemmeside være nødvendige oplysninger om nulemissionszonen, herunder om afgrænsning, kort over nulemissionszonen og retsvirkninger, jf. bekendtgørelse om aktiv formidling af miljøoplysninger.

Oplysningsgrundlag ved etablering eller geografisk udvidelse af en nulemissionszone

§ 5. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe et oplysningsgrundlag, der skal indgå i høringen over forslag til afgørelse om etablering eller geografisk udvidelse af en nulemissionszone. Oplysningsgrundlaget skal indeholde følgende:

1) Beskrivelse og illustration af den geografiske afgrænsning af den påtænkte nulemissionszone, herunder oplysninger om hvorvidt den påtænkte nulemissionszone skal gælde for persontrafik, jf. miljøbeskyttelseslovens § 15 g, stk. 1, eller al trafik, jf. miljøbeskyttelseslovens § 15 g, stk. 2.
2) Estimat af antallet af beboere i den påtænkte nulemissionszone.
3) Estimat af antallet af beboere i den påtænkte nulemissionszone, der ejer eller er registreret bruger af et køretøj, som ikke er et nulemissionskøretøj.
4) Trafiktællinger eller beregninger af trafikken i den påtænkte zone for de omfattede køretøjstyper.
5) Oplysninger om antallet af offentlige parkeringspladser i umiddelbar nærhed af nulemissionszonen.

6) Oplysninger om muligheder for offentlig transport i den påtænkte nulemissionszone og i umiddelbar nærhed af nulemissionszonen.
7) Konsekvensvurdering der redegør for, at den påtænkte nulemissionszone ikke vil medføre uforholdsmæssig øget omvejskørsel.
8) Konsekvensvurdering for det eksisterende erhverv i den påtænkte nulemissionszone.
9) Beskrivelse af miljøgevinsten og de støj- og klimamæssige virkninger ved etablering eller geografisk udvidelse af en nulemissionszone.

Oplysningsgrundlag ved geografisk indskrænkning eller ophævelse af en nulemissionszone

§ 6. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe et oplysningsgrundlag, der skal indgå i den offentlige høring af forslag til afgørelse om geografisk indskrænkning eller ophævelse af en nulemissionszone. Oplysningsgrundlaget skal indeholde følgende:
1) Konsekvensvurdering for det eksisterende erhverv i nulemissionszonen som følge af ophævelse eller indskrænkning af en nulemissionszone.
2) Oplysninger om begrundelsen for indskrænkning eller ophævelse af en nulemissionszone.
3) Trafiktællinger eller beregninger af trafikken fra det område, der ønskes indskrænket eller ophævet, fordelt på nulemissionskøretøjer og andre køretøjer.

Høring af myndigheder

§ 7. Samtidig med offentliggørelsen efter § 4 skal kommunalbestyrelsen sende forslag til afgørelse samt oplysningsgrundlag, jf. §§ 5 og 6, til Miljøstyrelsen og statslige, regionale og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, herunder Justitsministeriet, Erhvervsministeriet og Transportministeriet.

Miljøstyrelsens indsigelsesret

§ 8. Efter endt offentlig høring, jf. § 4, sender kommunalbestyrelsen et opdateret forslag til afgørelse til Miljøstyrelsen. Forslaget skal som minimum indeholde oplysninger angivet i §§ 5 og 6 samt høringssvar, kommunalbestyrelsens høringsnotat og eventuelle ændringer til forslaget, som høringen har givet anledning til.

Stk. 2. Miljøstyrelsen kan gøre indsigelse mod kommunalbestyrelsens forslag til afgørelse inden for ti uger efter endelig modtagelse af oplyst grundlag, hvis styrelsen vurderer, at etableringen strider mod overordnede samfundsmæssige interesser, ikke overholder kravene i § 3, eller oplysningsgrundlaget ikke er tilstrækkeligt efter §§ 5 og 6. Er oplysningsgrundlaget ikke tilstrækkeligt kan Miljøstyrelsen fastsætte ny frist for indsigelse.

Stk. 3. Ved meddelelse fra Miljøstyrelsen eller efter udløbet af fristen efter stk. 2, kan kommunalbestyrelsen træffe endelig afgørelse om forslaget, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Der kan ikke træffes endelig afgørelse om et forslag til etablering, geografisk udvidelse, geografisk indskrænkning eller ophævelse af en nulemissionszone, hvis Miljøstyrelsen efter reglerne i stk. 2, har gjort skriftlig indsigelse over for kommunalbestyrelsen inden udløbet af fristen efter stk. 2. Der kan ved indsigelse først træffes endelig afgørelse om forslaget, når der er opnået enighed mellem parterne om de nødvendige ændringer.

Kommunal afgørelse om etablering, geografisk udvidelse, indskrænkning eller ophævelse af en nulemissionszone

§ 9. Kommunalbestyrelsen kan efter høring, jf. §§ 4 og 7, og efter iagttagelse af Miljøstyrelsens indsigelsesret, jf. § 8, træffe endelig afgørelse om etablering af en nulemissionszone. Kommunalbestyrelsen kan enten etablere en nulemissionszone for persontrafik, jf. miljøbeskyttelseslovens § 15 g, stk. 1, eller en nulemissionszone for al trafik, jf. miljøbeskyttelseslovens § 15 g, stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan efter høring, jf. §§ 4 og 7, træffe afgørelse om geografisk udvidelse eller indskrænkning af en eksisterende nulemissionszone eller om ophævelse af en nulemissionszone.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens endelige afgørelser om etablering eller geografisk udvidelse af en nulemissionszone kan tidligst få virkning for køretøjer, der anvendes privat, seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, og 12 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort for erhvervsejede køretøjer, jf. § 4, stk. 3.

Kapitel 3

Dispensationer

§ 10. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning fra ejeren eller brugeren af et køretøj, som ikke er et nulemissionskøretøj, der anvendes til erhverv, meddele tidsbegrænset dispensation fra kravene i miljøbeskyttelseslovens § 15 g, stk. 1 eller 2, i særlige tilfælde, herunder hvis det vurderes, at en opgave ikke vil kunne løses med et nulemissionskøretøj, og det skønnes nødvendigt, at opgaven udføres i nulemissionszonen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte vilkår for dispensationer efter stk. 1, herunder om tidsbegrænsning.

§ 11. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning fra ejeren eller brugeren af et køretøj, som ikke er et nulemissionskøretøj, der anvendes privat, i særlige tilfælde meddele tidsbegrænset dispensation fra kravene i miljøbeskyttelseslovens § 15 g, stk. 1 eller 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning fra en person med fast bopæl i en nulemissionszone meddele dispensation til et erhvervskøretøj, som skal anvendes i forbindelse med opgavevaretagelse på ansøgers bopæl.

Stk. 3. Dispensationer i medfør af stk. 1 og 2, kan meddeles for en periode på op til tre måneder ad gangen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte vilkår for dispensationer efter stk. 1 og 2, herunder om tidsbegrænsning, jf. dog stk. 3.

Dispensation ved ekspropriation

§ 12. Kommunalbestyrelsen skal efter ansøgning fra ejeren eller brugeren af et køretøj, som ikke er et nulemissionskøretøj, eller hvis kommunen i øvrigt bliver opmærksom herpå, meddele dispensation fra kravene i miljøbeskyttelseslovens § 15 g, stk. 1 eller 2, hvis kravene rammer den pågældende på en sådan måde, at opfyldelse af kravene vil udgøre ekspropriation.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte vilkår for dispensationer efter stk. 1, herunder om tidsbegrænsning.

Afgørelse om dispensation

§ 13. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om dispensation. Hvis der meddeles dispensation, skal ansøgeren modtage en digital afgørelse eller kopi heraf, der kan anvendes som dokumentation.

Kapitel 4

Undtagelser til nulemissionszonekravene

§ 14. Følgende køretøjer er undtaget nulemissionszonekravene i miljøbeskyttelseslovens § 15 g, stk. 1 og 2, i nulemissionszoner etableret i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 15 f, stk. 1, og bestemmelserne i denne bekendtgørelse:

1) Handicapkøretøjer.
2) Taxier med lift.
3) Køretøjer, der anvendes til sygetransport og flextrafik.

4) Køretøjer, hvor den registrerede ejer eller bruger af køretøjet er en fysisk person med fast bopæl i den pågældende nulemissionszone.
5) Køretøjer, når de anvendes til akut erhvervsmæssig kørsel med henblik på at afværge eller begrænse en nærliggende risiko for væsentlig materiel skade på privat eller offentlig ejendom.

Kapitel 5

Klageadgang

§ 15. Afgørelser truffet af Miljøstyrelsen i medfør af § 8, stk. 2, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Kapitel 6

Ikrafttræden

§ 16. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2025.

Miljø- og Ligestillingsministeriet, den 15. maj 2025

MAGNUS HEUNICKE

/ Morten Pedersen

[1)] Bekendtgørelsen har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation).